

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ
ОСВІТИ

ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА З ПІДГОТОВКОЮ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
(вид і назва практики)

освітній ступінь _____ магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____ 012 Дошкільна освіта
(спеціалізація) (код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))

освітня програма _____ Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

Лесіна Т.М.

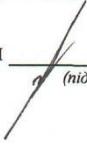
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки, дошкільної,

початкової та спеціальної освіти

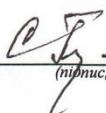
протокол № 1 від 27.08.2019 р.

Завідувач кафедри доц. Іванова Д.Г.

(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова навчально-методичної ради
педагогічного факультету

Пенькова С.Д.

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: Житомирська Тетяна Михайлівна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової
та спеціальної освіти

Рецензент програми: Пенькова Світлана Дмитрівна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової
та спеціальної освіти

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою науково-дослідної практики з підготовкою кваліфікаційної роботи є: закріплення досвіду самостійної дослідницької роботи та навичок наукової діяльності, ознайомлення студентів з їх можливою виробничою та науковою діяльністю до обраної ними спеціальності та поглиблення здобутих навичок і професійних умінь для самостійної науково-дослідницької та практичної діяльності.

Завданнями науково-дослідної практики магістрів є:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань зі спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін у підготовці педагогічного дослідження;
- систематизація знань з організації основних форм освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, застосування інноваційних технологій і методів, що сприяють організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії;
- оволодіння знаннями про основні підходи, напрями, наукові школи і методи наукового пізнання, сучасні концепції методології науки; знання методології здійснення психолого-педагогічного (прикладного) дослідження;
- оволодіння методикою проектування навчально-методичних матеріалів, призначених для використання в підготовці здобувачів дошкільної освіти;
- вивчення передового практичного досвіду вихователів ЗДО;
- вироблення творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності;
- проведення педагогічного експерименту для написання кваліфікаційної роботи;
- дослідження наявного стану педагогічної теорії і практики у певній проблематиці дошкільної освіти, в тому числі альтернативної; визначення підходів підвищення ефективності освітнього процесу за обраною темою; доведення наукової і практичної значущості проведеного дослідження.
- проведення педагогічного експерименту для написання кваліфікаційної роботи;
- дослідження наявного стану педагогічної теорії і практики у певній проблематиці початкової освіти; визначення підходів підвищення ефективності освітнього процесу за обраною темою; доведення наукової і практичної значущості проведеного дослідження.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Інформація про компетентності та програмні результати навчання

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність.
ЗК 7.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Досконало володіти всіма стилями і жанрами усного і письмового мовлення для комунікації з суб'єктами освітнього процесу, з різними соціальними і професійними групами.

Фахові компетентності (ФК)	
ФК 2.	Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, володіти методами та формами методичної роботи, вміти створювати умови для безперервного навчання та ефективного підвищення кваліфікації педагогічних працівників дошкільних закладів.
ФК 8.	Здатність організовувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі дошкільної освіти, сприяти ефективним формам взаємодії закладів і установ науково-методичного забезпечення дошкільної освіти для реалізації навчально-методичної і науково-дослідницької функцій, управляти інноваційними процесами в системі дошкільної освіти.
ФК 13.	Здатність вивчати запит населення щодо послуг альтернативної дошкільної освіти, сприяти вдосконаленню та розвитку мережі закладів альтернативної дошкільної освіти.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 9.	Визначати місце і функції дошкільної освіти та векторів її зв'язку з освітнім процесом у закладі загальної середньої освіти; виявляти творчу індивідуальність у професійній діяльності та оптимізації діяльності закладів дошкільної та альтернативної дошкільної освіти; вибудовувати перспективні стратегії розвитку регіональних моделей організації дошкільної та альтернативної дошкільної освіти.
ПРН 13.	Толерантно ставитися до думок і позицій інших; комунікувати та співпрацювати з представниками різних культур на засадах взаємоповаги й рівноправності; залучати батьків, представників культурних національних товариств до спільної роботи з виховання та соціалізації дітей.
ПРН 17.	Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію; володіти навичками самовдосконалення, використовувати механізм самооцінки власних досягнень в дослідницькій та управлінській діяльності.

3. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Організація та проведення настановної конференції з науково-дослідної практики. Ознайомлення з Положенням про організацію освітнього процесу в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті. Зустріч з керівниками вищого навчального закладу або окремого підрозділу.

Участь у науковій роботі кафедри, у позааудиторних заходах кафедри (факультету), що проходять у період практики. Проведення експериментального дослідження, аналіз його результатів, підготовка звіту (для тих магістрантів, в яких проблема кваліфікаційного наукового дослідження стосується навчально-виховного процесу ЗВО).

Підготовка публікації з актуальних проблем освіти (тези, стаття) до студентського наукового збірника.

Вимоги до звітності та підведення підсумків практики

Звітними документами щодо проходження студентом науково-дослідної практики з підготовкою кваліфікаційної роботи є:

- 1) Щоденник практики. Під час практики, студент щодня коротко записує в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного графіка проходження практики. Не рідше, як раз на тиждень, студент зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівнику практики. У разі відсутності чи наявності незаповненого щоденника практика студентові не зараховується.
- 2) Індивідуальний план роботи магістранта на термін проходження практики.

3) Матеріали наукової роботи (тези, стаття, текст доповіді до наукової конференції), результати виконання експериментально-дослідницького завдання з оцінкою наукового керівника.

4) Звіт про практику з конкретизацією видів діяльності.

5) Додатки (супровідні матеріали, фотографії проходження практики чи інше, що, на думку студента, підтверджує якість проходження практики).

Вимоги до звітної документації та рекомендації до її оформлення:

Матеріали практики мають бути набрані на комп'ютері. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку.

Оформлення звіту студента повинне відповідати таким вимогам:

- обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору (але не менше 5-ти сторінок);
- текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 25 мм, правого – 10мм;
- титульна сторінка оформляється за встановленою формою.

Звіт повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій, складених практикантом на основі аналізу освітнього процесу. Розділи й окремі питання звіту мають бути чітко визначені, викладені влогічній послідовності та конкретизовані.

На останній сторінці звіту ставиться дата і підпис студента-практиканта.

Звітну документацію студенти здають керівникам практики у триденний термін після її завершення. Час та місце проведення підсумкової конференції (захист практики) оголошується додатково.

Індивідуальні завдання для магістрантів:

1) Скласти індивідуальний план проходження практики.

2) Провести профорієнтаційну роботу в загальноосвітніх, професійно-освітніх закладах щодо спеціальностей ІДГУ.

3) Провести експериментальне дослідження, здійснити інтерпретацію результатів, підготувати звіт.

4) Підготувати публікацію (тези чи статтю) з актуальних проблем освіти (на вибір).

5) Підготувати доповідь з актуальних проблем освіти для участі в науково-методичному семінарі кафедри чи інших наукових заходах педагогічного факультету, які відбуваються в період практики.

Особливості та критерії оцінювання результатів проходження практики

1. Загальна підсумкова оцінка за практику виставляється у відомості обліку успішності та індивідуальному навчальному плані студента за двома шкалами оцінювання: національною і шкалою ECTS.

2. Оцінювання кожного виду діяльності студентів проводиться за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

3. Практична діяльність магістрантів оцінюється з урахуванням поточного контролю, що включає оцінювання навчально-методичної, організаційно-виховної та науково-дослідної роботи, та підсумкового контролю, що передбачає аналіз якості звітної документації та презентацію основних положень змісту практики.

4. Оцінка за проходження науково-дослідної практики складається з суми оцінок за навчально-методичну, виховну, науково-дослідну роботу, кожна з яких є середньоарифметичною оцінкою, помножена на ваговий коефіцієнт та оцінок якості підготовки звітної документації та усного захисту перед комісією основних положень змісту науково-дослідної практики, враховуючи вагові коефіцієнти.

Критерії оцінювання результатів науково-дослідної практики студентів:

- 1) ступінь та якість виконання студентами завдань практики;
- 2) якість оформлення звітної документації;
- 3) рівень сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх фахівців та самооцінка студентом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності і якості виконаної роботи.

Кваліфікаційна робота – це вид науково-дослідної роботи, який має виключно індивідуальний характер, що дає можливість виявити ступінь та рівень наукової підготовки здобувача певного рівня вищої освіти з чітко означеного фаху, і на підставі публічного захисту якого рішенням екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти випускнику видається диплом встановленого зразка про присудження відповідного освітнього ступеня та присвоєння відповідної кваліфікації.

Кваліфікаційна робота передбачена освітньою програмою, навчальним планом і завершує підготовку студента з ОП та має засвідчити професійну зрілість випускника, виявити його спеціальну та загальнонаукову підготовку, вміння застосовувати здобуті в Університеті знання для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність в її автора навичок наукової роботи.

Кваліфікаційна робота має відповідати низці вимог, найважливішими серед яких є:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану та перспективам розвитку тієї чи тієї галузі науки;
- самостійність наукових пошуків студента;
- окресленість наукового апарату (мета, завдання роботи, об'єкт, предмет, методи дослідження, практичне значення тощо);
- глибина та повнота аналізу наукової літератури з темидослідження;
- змістовність;
- логічність викладу матеріалу;
- достовірність отриманих результатів;
- аргументованість і конкретність висновків і рекомендацій;
- грамотність, науковий стиль викладу. Кваліфікаційна робота магістра демонструє:
- якість засвоєних знань з відповідної освітньо-професійної програми;

- здатність самостійного осмислення проблеми, творчого її дослідження;
- здатність визначати актуальність, мету та задачі дослідження;
- здатність застосовувати сучасні методи для отримання та аналізу емпіричних даних;
- уміння збирати, аналізувати та систематизувати наукові, нормативно-правові джерела, вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- уміння оформляти результати наукових досліджень відповідно до сучасних вимог.

На випусковій кафедрі відповідальність за організацію та якість виконання кваліфікаційних робіт несе завідувач кафедри. Випускові кафедри:

- розробляють методичні рекомендації з виконання кваліфікаційних робіт, які визначають вимоги до змісту, обсягу, оформлення кваліфікаційних робіт, порядку контролю за їх виконанням, підготовки до захисту тощо з урахуванням специфікиспеціальностей;
- розробляють теми кваліфікаційних робіт, заздалегідь ознайомлюють із ними студентів і закріплюють теми кваліфікаційних робіт за студентами;
- визначають керівників, рецензентів і, за потреби, консультантів кваліфікаційних робіт;
- подають до вченової ради факультету подання про закріплення за студентами тем кваліфікаційних робіт та призначення їм керівників;
- приймають рішення про допуск кваліфікаційних робіт до захисту (або про недопущення до захисту) та подають це рішення до деканату не пізніше як за тиждень до початку роботи ЕК;
- забезпечують студентів необхідними методичними матеріалами, бібліографічними даними, спеціальною та довідковою літературою, створюють робочі місця в лабораторіях і кабінетах, зокрема в комп'ютерних класах, оснащують їх необхідним для експериментальної роботи обладнанням тощо.

Студент зобов'язаний:

- своєчасно вибрати тему кваліфікаційної роботи та отримати конкретні завдання від керівника на добір та опрацювання необхідних матеріалів;
- скласти та узгодити з керівником проекту календарний план виконання кваліфікаційної роботи з урахуванням трудомісткості розділів;
- регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до календарного плану, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;
- самостійно виконувати роботу;
- дотримуватися вимог наукової етики, зокрема недопущення plagiatу, фальсифікації результатів тощо;
- при розробці питань ураховувати сучасні досягнення науки і техніки, використовувати передові методики наукових та експериментальних досліджень, приймати оптимальні рішення із застосуванням системного підходу;
- використовувати сучасні комп'ютерні технології;
- відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення роботи, її відповідність цьому Положенню, методичним рекомендаціям з виконання кваліфікаційних робіт випускової кафедри, нормативним документам та стандартам вищої освіти;

- дотримуватися календарного плану виконання кваліфікаційної роботи, установлених правил поведінки в лабораторіях і спеціальних кабінетах, своєчасно й адекватно реагувати на зауваження та рекомендації керівника (і консультантів) роботи;
- у встановлений термін подати роботу для перевірки керівнику (та консультантам) і після усунення недоліків повернути керівнику для отримання його відгуку;
- особисто подати кваліфікаційну роботурецензенту;
- ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті кваліфікаційної роботи. Уносити будь-які зміни або виправлення в кваліфікаційну роботу після отримання відгуку керівника та рецензії забороняється;
- за рішенням факультету, випускової кафедри або з власної ініціативи та за згодою керівника пройти попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі;
- Керівник кваліфікаційної роботи відповідно до теми видає студенту завдання, зокрема зазначає перелік основних питань, що підлягають розробці, терміни підготовки окремих частин роботи та її завершення тощо. Після затвердження теми кваліфікаційної роботи завдання видається студенту, копія зберігається у керівника роботи. Керівник надає студенту допомогу в розробленні календарного графіка роботи на весь період виконання кваліфікаційної роботи.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Робота повинна містити:

титульний аркуш;
зміст;
перелік умовних скорочень (у разі потреби);
вступ;
основну частину (розділи, підрозділи);
висновки;
спісок використаних джерел і літератури;
додатки (в разі потреби).

Титульний аркуш містить:

найменування закладу вищої освіти, факультету, кафедри, де виконано роботу;
назву роботи;
прізвище, ім'я, по батькові автора;
освітній ступінь, на який претендує студент;
науковий ступінь, учене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника і рецензента;
місто і рік.

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, розділів та підрозділів, висновків, додатків, списків використаних джерел і літератури.

У вступі, що починається з нової сторінки, дають характеристику кваліфікаційній роботі в такій послідовності.

Актуальність теми. Розкривається сутність і стан розробки наукової проблеми (задачі) на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури із зазначенням практично розв'язаних завдань, актуальних проблем у певній предметній галузі, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Мета і завдання дослідження. Від формулювання наукової проблеми і доведення того, що та частина проблеми, яка стала темою роботи, ще не отримала розробки або достатньо глибокого освітлення у спеціальній літературі, необхідно перейти до формулювання мети дослідження, а також вказати конкретні завдання, які стоять на шляху її досягнення. Формулювання завдань повинні бути змістовними, чіткими і точними, оскільки саме ці формулювання стають назвами розділів і параграфів, а опис розв'язання поставлених завдань складає зміст розділів роботи.

У вступі формулюються об'єкт і предмет дослідження, а також, у разі потреби, – гіпотеза. Будучи категоріями наукового процесу, об'єкт і предмет співвідносяться як загальне і часткове: об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, вирану для вивчення, а предмет – це те, що знаходиться в межах об'єкта. В об'єкті виділяється та його частина, яка служить предметом дослідження і визначає тему кваліфікаційної роботи, позначену на титульному листі як її заголовок.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, використаних для розв'язання поставлених у роботі завдань. Перераховувати їх треба коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Джерельна база дослідження. У цій частині вступу вказується, на якому конкретному матеріалі виконана робота, характеризуються основні джерела отримання наукової і практичної інформації.

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати (методики, інформаційні технології, методичне забезпечення тощо), вказується, що це дає (впровадження нового знання у структуру підготовки, дидактичний чи виховний ефект тощо).

У вступі може бути віддзеркалено результати апробації кваліфікаційної роботи (участь у наукових конференціях, публікації за темою дослідження тощо).

Вступ завершується описом структури роботи: дається перелік структурних

елементів роботи (указується кількість розділів і частин), зазначається кількість найменувань у списку використаної літератури та кількість додатків.

Назви складових у кваліфікаційній роботі виділяються напівжирним шрифтом.

Основна частина складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладом наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від подробиць.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з двох-четирьох розділів, у яких подають матеріал, як правило, у такій послідовності:

огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень;

виклад загальних підходів і основних методів досліджень, опис теоретичних та емпіричних досліджень;

аналіз і узагальнення результатів досліджень.

У першому розділі студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Огляд має бути систематизованим аналізом теоретичної, методичної та практичної новизни, значущості, переваг і недоліків розглядуваних робіт, які доцільно згрупувати таким чином: роботи, що висвітлюють історію розвитку проблеми, теоретичні роботи, повністю присвячені темі, потім ті, що розкривають тему частково. В огляді не слід наводити повний бібліографічний опис публікацій, що аналізуються, достатньо назвати автора й назву, а поруч проставити посилання. Закінчити огляд треба коротким висновком про стан висвітлення в літературі основних аспектів теми.

У наступних розділах обґрунтують вибір напряму досліджень, наводять методи розв'язання завдань і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методику проведення емпіричних досліджень, із вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора. Студент повинен оцінити повноту й достовірність одержаних ним результатів, порівняти їх з даними аналогічних досліджень інших авторів.

У разі потреби (якщо це вимагається темою, об'єктом, предметом, метою і завданнями дослідження) проводиться експериментальна перевірка висловлених у кваліфікаційній роботі тверджень. Проведення експериментальної роботи повинно відповідати вимогам нормативних документів. Організація експерименту має гарантувати техніку безпеки, забезпечити вірогідність, валідність та надійність одержуваних результатів і висновків.

Висновки. Загальні висновки починають із нової сторінки. У них дається оцінка отриманих результатів та пропозиції щодо їх використання. Висновки мають містити відповіді на всі завдання, поставлені у вступі. Усе це дасть змогу авторові засвідчити, що сформульованої у вступі мети досягнуто. Варто наголосити на окремих важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність. На підставі отриманих висновків у роботі можуть надаватися рекомендації, у яких визначають

необхідні, на думку автора, подальші дослідження проблеми, подають пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

Список використаних джерел і літератури. Бібліографічні описи наводяться в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків та відповідно до стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра становить 48-72 сторінок, магістра – 72-96 сторінок (у т.ч. обсяг таких складових, як вступ, висновки рекомендований до 5-6 сторінок). Допускається відхилення в межах

$\pm 10\%$. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки.

Особливості щодо обсягу і змісту кваліфікаційних робіт уточнюються в «Методичних рекомендаціях із написання кваліфікаційних робіт» із кожної спеціальності.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота має бути виконана комп’ютерним способом. Робота оформлюється на білих аркушах формату А4 (210 x 297 мм) через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці, 14-м кеглем шрифту Times New Roman. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 15 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою, стрічка – чорного кольору середньої жирності.

Зміст критеріїв оцінювання результатів науково-дослідної практики з підготовкою кваліфікаційної роботи:

Оцінка 5 «відмінно» - всі завдання практики виконано в повному обсязі, продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні занять. Звіт подано у встановлений термін, його зміст містить результати виконання усіх завдань практики та пропозиції щодо її удосконалення; в щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження науково-дослідної практики. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно». Впевнено і аргументовано представлено звіт на підсумковій конференції.

Оцінка 4 «добре» - завдання практики повністю виконано, проте в ході виконання завдань допускалися незначні помилки. Звітна документація оформлена відповідно до вимог, але з незначними отріхами. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре». Захист звіту на підсумковій конференції аргументований, але з деякими неточностями, які студент сам виправляє.

Оцінка «задовільно» - завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація не повністю

оформлена або оформлена з помилками; представлений звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Щоденник містить поверховий аналіз змісту роботи. У характеристиці- відгуку оцінка керівника за практику – «задовільно». Захист звіту на підсумковій конференції поверховий, з неточностями.

Оцінка 2 «незадовільно» - студент не виконав програму практики (менше 50%). Звітна документація оформлена з помилками. Основні положення звіту недостатньо обґрутовані з порушенням послідовності. Відсутній щоденник. Під час захисту звіту допускає неточності, які студент не може виправити.

Список рекомендованих джерел

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підруч. за модульно-рейтинговою системою навч. для студ. магістратури. Житомирський держ. ун-т ім. І.Франка. К. : Центр навч. л-ри, 2006. 384 с.
2. Галузинский В. М. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. К.: Інтел, 1995. 168 с.
3. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. К.: ДОВ Вінниця, 2008. 278 с
4. Кобаль В.І. Методика викладання у вищій школі : навчально-методичний посібник. Мукачево : Вид-во МДУ, 2016. 203 с.
5. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. – Київ: КНТ, 2014. 262 с.
6. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Л. Ортинський. К. : Центр учебової літератури, 2009. 472 с.
7. Педагогіка вищої школи : підручник. К. : Педагогічна думка, 2009. 256 с.
8. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. К. : «Академвидав», 2014. 456 с.